

**UCHWAŁA NR XVI/92/2025
RADY GMINY TARNAWATKA**

z dnia 27 listopada 2025 r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Tarnawatka na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) Rada Gminy Tarnawatka, uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny program wspierania rodziny Gminy Tarnawatka na lata 2025 -2027” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tarnawatka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

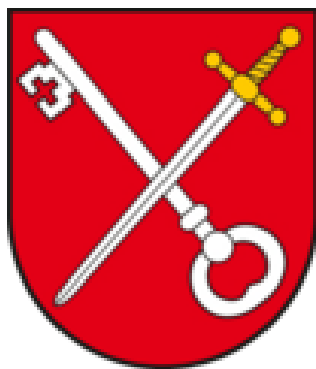
Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Malec

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

GMINY TARNAWATKA

NA LATA 2025-2027

Tarnawatka 2025

Spis treści

Wstęp	2
1. Podstawa prawna Programu	5
2. Diagnoza środowiska lokalnego rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	5
2.1 Metodologia opracowania diagnozy	6
2.2 Charakterystyka sytuacji rodzin w Gminie Tarnawatka	6
2.3 Problemy rodzin	6
2.4 Praca socjalna na rzecz rodzin	9
2.5 Formy świadczeń pomocy społecznej	9
2.6 Asystentura rodziny	9
2.7 Piecza zastępcza	10
2.8 Program "Posiłek w szkole i w domu"	11
2.9 Zespół Interdyscyplinarny	11
3. Cele Programu	12
4. Adresaci Programu	12
5. Realizacja zadań w zakresie Programu	13
6. Oczekiwane efekty	15
7. Realizatorzy Programu	15
8. Podmioty współpracujące przy realizacji Programu	15
9. Źródło finansowania	16
10. Monitoring i ewaluacja Programu	16
Podsumowanie	17
Spis tabel	18

Wstęp

Rodzina stanowi najmniejszą grupą społeczną składającą się z rodziców, ich dzieci oraz krewnych, w której więzi małżeńskie i rodzicielskie stanowią podstawę wychowania człowieka. Jest to jednocześnie najważniejsza grupa, która kształtuje postawy a także relacje międzyludzkie. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka, w którym nabywa wiedzę o otaczającym je świecie i wartościach. Mając na uwadze fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. W świetle założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i powinna być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Działania i decyzje względem rodziny powinny być podejmowane przy współpracy instytucji tj. Szkoła, Sąd, Policja. Wszystkie działania koncentrują się na zapewnieniu pomocy nie tylko dziecku, ale także na całej rodzinie, zarówno w sytuacji, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną.

W oparciu o diagnozę środowiska lokalnego w kontekście problemów społecznych opracowano 3-letni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027. Jest on kontynuacją programu wspierania rodziny w Gminie Tarnawatka w latach poprzednich. Gminny Program Wspierania Rodziny jest zespołem planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin w przezwyciężaniu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Diagnoza została sporządzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnawatce. Do opracowania programu wykorzystano własne materiały i sprawozdania. Program ukierunkowany jest na problemy rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, określa cele i wyznacza odpowiednie kierunki działań, które pozwolą wzmocnić rolę i funkcję rodziny, jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027, zwany dalej Programem powstał w oparciu o art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.), w myśl którego gmina zobowiązana jest do tworzenia trzyletnich programów wspierania rodziny, systemu profilaktyki oraz opieki nad dzieckiem i rodziną. Niniejszy Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny, które były realizowane w Gminie Tarnawatka w poprzednich latach.

Założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego, scentralizowanego wsparcia dziecka oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, tworzenia warunków dla prawidłowego wychowania dziecka w rodzinach naturalnych i funkcjonowania rodziny, przywracania rodzinom zdolności do przezwycięzania ich problemów opiekuńczo- wychowawczych, przy współpracy różnych wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, Sąd, Policja) stawiających w centrum zainteresowania dobro dziecka i rodziny. Działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny muszą być zintegrowane, uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Działania profilaktyczne i osłonowe mają na celu zapobieganie marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczone wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancję wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zagwarantowane wsparcie i mieć pewność, że może je otrzymać w instytucjach powołanych do tego celu.

Zadania realizowane w ramach Programu koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacji, kiedy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania zdolności do pełnienia funkcji opiekuńczo- wychowawczej.

Nadrzędną rolę przy realizacji wytyczonych zadań pełnić będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnawatce, będący dysponentem bazy wykwalifikowanych specjalistów do pracy z rodziną. Działania programowe są opracowane w taki sposób, aby cele uzyskać w ustawowym czasie, z uwagi na to, że Ustawa przewiduje trzyletni horyzont czasowy. Realizacja Programu będzie odbywać się za zgodą rodziny oraz jej aktywnym udziałem przy wykorzystaniu jej zasobów oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

1. Podstawa prawna Programu

Program uwzględnia akty prawa krajowego oraz lokalnego, jakimi są:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz. 49 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r., poz. 1214 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2025 r., z 2024r. Poz. 424 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r., poz. 2151),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz. 1939),
- Ustawa z dnia 6 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodziny “Za życiem” (Dz.U. z 2024 r., poz. 1829),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r., poz. 2809 z późn. Zm.)
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1208),
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2025 r., poz. 438 z późn. zm.),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tarnawatka,
- Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Województwie Lubelskim na lata 2021-2025.

2. Diagnoza środowiska lokalnego rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

2.1 Metodologia opracowania diagnozy

Diagnoza sytuacji rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Tarnawatka została opracowana przez dane pozostające w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnawatce, m.in. sprawozdań i materiałów z działań na rzecz rodzin z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych a także asystentury rodziny. Dla zilustrowania diagnozy zostały sporządzone tabele przedstawiające rodzaje udzielonej pomocy rodzinom w różnych kontekstach. Problemy społeczne w Gminie Tarnawatka rozwiązuje przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy Sądu i jego organów pomocniczych, Policji, instytucji oświatowych, podmiotów leczniczych oraz organizacji pozarządowych a także środowiska lokalnego.

2.2 Charakterystyka sytuacji rodzin w Gminie Tarnawatka

Gmina Tarnawatka to gmina wiejska, znajdująca się w województwie lubelskim, w powiecie tomaszowskim. W skład gminy wchodzi 14 sołectw: Dąbrowa Tarnawacka, Huta Tarnawacka, Kłocówka, Kunówka, Niemirówek, Niemirówek-Kolonia, Pańków, Pauczne, Podhucie, Sumin, Tarnawatka, Tarnawatka-Tartak, Tymin oraz Wieprzów. Na dzień 31.12.2024 r. gminę zamieszkiwało 3819 mieszkańców.

2.3 Problemy rodzin

W gminie Tarnawatka podobnie jak w całym kraju, obserwuje się takie problemy jak bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część beneficjentów pomocy społecznej. Niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu dziecka najczęściej łączą się z takimi dysfunkcjami jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Dysfunkcje rodziny przejawiają się przede wszystkim problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, trudnościami adaptacyjnymi, niedojrzałością emocjonalną oraz problemami we współżyciu z ludźmi. Praca socjalna w

połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym odgrywa ważną rolę zgodną z polityką społeczną państwa. Coraz częściej obserwuje się zjawisko występowania bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przez co zwiększa się zapotrzebowanie na terapie skierowane do rodziców/opiekunów i dzieci, a także porady specjalistyczne. Z dotychczasowej obserwacji tego zjawiska wynika, że należy prowadzić kampanie społeczne o możliwości uzyskania wsparcia, dostosować i poszerzać ofertę pomocową do aktualnych potrzeb rodzin, propagować właściwe postawy społeczne i rodzicielskie, prowadzić działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży, organizować w sposób atrakcyjny czas dla dzieci i młodzieży, podnosić kompetencje osób działających na rzecz dobrej rodziny, a także usprawniać pracę między instytucjami.

Teren Gminy zamieszkują również osoby, zagrożone wykluczeniem społecznym, są to głównie osoby uzależnione od alkoholu. Aktualnie Ośrodek nie posiada dokładnych danych dotyczących tego problemu. Jednak zauważalny jest jako duży problem społeczny, który wpływa w sposób destrukcyjny na życie rodzinne. Kolejnym istotnym problemem Gminy jest występowanie zjawiska agresji i przemocy w rodzinach, także wśród młodzieży. Jest to zjawisko trudne do kontrolowania i bardziej ukryte. Dzieci i młodzież czuje się zagrożona, wyobcowana i nie zawsze potrafi sobie z tym poradzić. Zauważalny jest wzrost uzależniania od Internetu, gier komputerowych, które przekładają kontakt z rówieśnikami, przyrodą na rzecz kontaktów wirtualnych. Niewłaściwe wzorce wyniesione z mass mediów skutkują zaburzoną komunikacją między rodzicami a dziećmi, a także w środowisku rówieśniczym. W ostatnich latach sytuacja rodzinna i materialna mieszkańców Gminy znacznie się poprawiła m.in. z uwagi na pobieranie świadczenia w ramach Programu 800+, które w dużej mierze przyczyniło się do ograniczenia ubóstwa głównie w rodzinach wielodzietnych.

Główną instytucją w Gminie Tarnawatka, która świadczy pomoc i wsparcie rodzinom i dzieciom jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnawatce. Celem pomocy społecznej jest umożliwianie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, takich, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby czy możliwości. Liczbę rodzin objętych pomocą GOPS Tarnawatka obrazują dane przedstawione w tabeli.

Tabela nr 1. Rodziny korzystające z pomocy w Gminie Tarnawatka

Rodziny korzystające z pomocy w Gminie Tarnawatka			
	2022	2023	2024
Liczba rodzin	95	81	77
Liczba osób w rodzinie	246	208	197

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Tarnawatce

Osoby zwracające się o pomoc do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnawatce borykają się z różnymi problemami. Mają one szczególny związek z powodami przyznania pomocy. Poniższa tabela ukazuje główne powody przyznania pomocy rodzinom w Gminie Tarnawatka w latach 2022-2024.

Tabela nr 2. Główne powody przyznawania pomocy w Gminie Tarnawatka

Główne powody przyznawania pomocy						
	2022		2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Ubóstwo	57	129	42	94	37	78
Potrzeby ochrony macierzyństwa	14	73	10	54	8	42
Wielodzietność	14	73	10	54	7	37
Bezrobocie	39	101	29	79	33	87
Niepełnosprawność	35	82	31	64	28	56
Długotrwała ciężka choroba	46	102	45	100	45	98
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego	9	32	10	31	8	25
Alkoholizm	2	2	2	2	3	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	1	1	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Tarnawatce

2.4 Praca socjalna na rzecz rodzin

W pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnawatce niezwykle ważną rolę odgrywa praca socjalna, która ma na celu pomoc rodzinom i osobom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna świadczona jest bez względu na osiągnięte dochody osób i rodzin. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej

Praca socjalna	2022		2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Wyłącznie w postaci pracy socjalnej	114	297	87	232	95	232

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Tarnawatce

2.5 Formy świadczeń pomocy społecznej

Świadczenia z pomocy społecznej, z których korzystały rodziny jedno jak i wieloosobowe miały głównie charakter pieniężny oraz niepieniężny. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2022-2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4. Formy świadczeń pomocy społecznej w Gminie Tarnawatka

Formy świadczeń pomocy społecznej							
		2022		2023		2024	
		Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Pieniężne	Zasiłek stały	21	29	22	30	20	29
	Zasiłek okresowy	49	108	33	78	36	78
	Zasiłek celowy	-	10	-	12	-	9
Niepieniężne	Program "Posiłek w szkole i w domu"	-	142	-	87	-	95
	Odpłatność za DPS	-	4	-	4	-	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Tarnawatce

2.6 Asystentura rodziny

W ramach realizacji założeń Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnawatce zatrudniony jest asystent rodziny, który wspiera rodziny w przezwyciężaniu trudności opiekuńczo-wychowawczych w zakresie opieki i wychowania dzieci. Praca asystenta opiera się na postanowieniu Sądu Rodzinnego lub na wniosku pracownika socjalnego, który zauważa braki w funkcjonowaniu rodziny. Do pracy asystenta rodziny przede wszystkim były kierowane rodziny u których występowało zagrożenie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Rodziny borykały się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja była wynikiem kilkuletnich zaniedbań: niezaspokajanie potrzeb dziecka niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju-potrzeb związanych z odżywianiem, higieną, ubiorem, opieką medyczną, kształceniem, schronieniem, jak też z psychiczną sferą życia dziecka.

Wspieranie rodziny prowadzone było za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnianiem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego, jednak ustawodawca dał możliwość zobowiązania rodziny poprzez postanowienie Sądu do pracy z asystentem rodziny.

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, rozszerzyła zakres obowiązków asystenta rodziny o koordynację poradnictwa na rzecz oczekujących lub wychowujących niepełnosprawne dziecko, u którego stwierdzono ciężkie lub nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Rodzinie przysługuje również jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł, które jest niezależne od dochodu rodziny.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnawatce zatrudniony jest jeden asystent rodziny. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających z tego rodzaju wsparcia.

Tabela nr 5. Liczba rodzin objętych asystenturą rodziny w Gminie Tarnawatka

	Asystent Rodziny	
	Rok 2023	Rok 2024
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	4	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Tarnawatce

2.7 Piecza zastępcza

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, zostaje ono

umieszczone w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza może być sprawowana w formie: rodzinnej i instytucjonalnej. Przez rodzinną pieczę zastępczą rozumie się rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe, zawodowe) oraz rodzinne domy dziecka. Instytucjonalna piecza zastępcza to: placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Problem związany z zagrożeniem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest widoczny w całym kraju. Bardzo ważne jest podejmowanie stosownych działań, które mają na celu zapobieganie rozszerzaniu się problemu jak i jego systematycznemu niwelowaniu. Udzielenie pomocy nie powinno ograniczać się tylko do sytuacji kryzysowych. Należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym, profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

2.8 Program „Posiłek w szkole i w domu”

Istotną pomocą dla rodzin zamieszkujących na terenie gminy jest pomoc przyznawana w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” polegającego na zapewnieniu pomocy w formie: posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności wszystkim osobom jej potrzebującym, w szczególności: dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, dzieciom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym oraz niepełnosprawnym.

2.9 Zespół Interdyscyplinarny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnawatce realizuje również zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Jednym z przejawów dysfunkcyjności systemu rodzinnego jest występowanie przemocy. Przemoc doświadczana w dzieciństwie negatywnie wpływa na kształtowanie się osobowości człowieka. W dorosłym życiu krzywdzonego dziecka mogą wystąpić próby samobójcze, depresje, zaburzenia osobowości, większa skłonność

sięgania po alkohol czy narkotyki. Osoby doświadczające przemocy w dzieciństwie, jako osoby dorosłe dość często powielają zachowania przemocowe swoich rodziców wobec swojego dziecka. Rodziny dotknięte przemocą otrzymują pomoc i wsparcie grup diagnostyczno- pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego. Celem głównym działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Jak wynika z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnawatce zjawisko przemocy na terenie Gminy ma tendencję wzrostową, co ma negatywne konsekwencje dla rodzin. Dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 6. Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty w Gminie Tarnawatka

Procedura Niebieskie Karty		
	Rok 2023	Rok 2024
Liczba wszczętych procedur NK	4	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnawatce

3. Cele Programu

Niniejszy program ukierunkowany jest na zapewnienie kompleksowej opieki i wsparcia dla rodziny zagrożonych dysfunkcjami.

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania oraz stworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny.

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie rodzin z dziećmi w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb socjalno-bytowych.
2. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży
4. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji.

4. Adresaci Programu

Adresatami Programu są rodziny z terenu gminy Tarnawatka ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, wykluczeniem społecznym i zawodowym, rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym/uzależnieniem członka rodziny oraz rodzin, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Rodzina jest naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka przeżywającego trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra dzieci i pozostałych jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest także największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

5. Realizacja zadań w zakresie Programu

Tabela nr 7. Harmonogram realizacji programu

Cel szczegółowy	Zadania	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Wspieranie rodzin z dziećmi w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb socjalno-bytowych.	Zapewnienie pomocy w postaci świadczeń pomocy społecznej rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji	GOPS	2025-2027
	Objęcie pomocą w postaci dożywiania dzieci wymagających tej formy pomocy Program "Posiłek w szkole i w domu"	GOPS, ZSiP	2025-2027
	Współorganizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z ubogich rodzin	GOPS PCPR Kuratoria Oświaty	2025-2027
	Objęcie pomocą w formie stypendiów szkolnych	GOPS	2025-2027
	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej rodzin	GOPS, NZOZ	2025-2027

2. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	Praca socjalna z rodzinami, które wymagają pomocy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	GOPS	2025-2027
	Poradnictwo rodzinne, profilaktyka w zakresie rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami Realizacja programów profilaktycznych	GOPS, ZSiP, NZOZ, KPP	2025-2027
	Zapewnienie rodzinom z problemami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny	GOPS	2025-2027
3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Współpraca w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	GOPS, ZSiP	2025-2027
	Wspieranie dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w rozwijaniu uzdolnień	GOPS, ZSiP	2025-2027
	Uświadamianie o potrzebach edukacyjnych dzieci i młodzieży	GOPS, ZSiP	2025-2027
4. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji	Monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem	GOPS	2025-2027
	Zapewnienie pomocy rodzinom doświadczającym przemocy	GOPS, ZI, GKRPA, ZSiP, NZOZ, KKP, SOW, OIK	2025-2027
	Zapewnienie pomocy rodzinom borykającym się z problemem alkoholowym	GOPS, GKRPA, KKP	2025-2027
	Zapewnienie dostępności do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego	GOPS PCPR, PPP, OIK	2025-2027

Źródło: opracowanie własne GOPS Tarnawatka

6. Oczekiwane efekty

W wyniku przeprowadzonych działań przewidziane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny
2. Przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej
3. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (lepsze relacje w rodzinie, nabycie umiejętności gospodarowania budżetem domowym, utrzymania czystości w mieszkaniu, zachowanie higieny osobistej, większe zainteresowanie ze strony rodziców edukacją dzieci i ich stanem zdrowia)
4. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych
5. Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych. Program Wspierania Rodziny w Gminie Tarnawatka na lata 2025 – 2027
6. Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny

7. Realizatorzy Programu

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnawatce,
- Urząd Gminy w Tarnawatce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki Oświatowe Gminy Tarnawatka,
- Organizacje pozarządowe.

8. Podmioty współpracujące przy realizacji Programu

- Urząd Gminy Tarnawatka
- Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Lubelskim
- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Tarnawatka
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Tarnawatka
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim
- Kuratorska Służba Sądowa Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim
- Sąd Rodzinny III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Tomaszowie Lubelskim
- Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Lubelskim
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tomaszowie Lubelskim
- Placówki ochrony zdrowia
- Parafia Tarnawatka
- Organizacje pozarządowe

9. Źródło finansowania

Finansowanie 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Tarnawatka na lata 2025 – 2027 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Tarnawatka, a także dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł, budżetu państwa i ze środków unijnych.

10. Monitoring i ewaluacja Programu

Program wspierania rodziny w Gminie Tarnawatka jest dokumentem otwartym oraz długofalowym, który będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnawatce. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Monitoring pozwoli na analizę zebranych informacji oraz pomoże w usprawnieniu programu. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w terminie do 31 marca każdego roku ma za zadanie przedłożyć Radzie Gminy Tarnawatka przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej roczne sprawozdanie z

realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny łącznie ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka za dany rok.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Tarnawatka na lata 2025-2027 zakłada stworzenie optymalnych warunków do poprawy jakości życia rodzin, w szczególności rodzin z dziećmi. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się z swoimi problemami. W celu osiągnięcia zamierzonych celów w realizację programu będą włączane instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Wszystkie działania są skoncentrowane na polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenia poczucia bezpieczeństwa socjalnego, zminimalizowania negatywnych działań oraz stworzenia skutecznego systemu wsparcia rodziny i dziecka.

Efektem pracy będzie lepiej funkcjonująca rodzina, która samodzielnie rozwiązuje własne problemy. Cel zostanie osiągnięty wtedy, gdy rodzina otrzyma kompleksowe, interdyscyplinarne wsparcie jednocześnie wykorzystując swoje zasoby. Realizacja programu będzie możliwa dzięki systemom wsparcia zawierającym zaangażowanie i współpracę osób, instytucji oraz podmiotów pracujących na rzecz dziecka rodziny, działalności placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających, pomocy ze strony asystenta rodziny, organizowaniu poradnictwa specjalistycznego oraz działalności grup wsparcia.

Spis tabel

Tabela nr 1. Rodziny korzystające z pomocy w Gminie Tarnawatka

Tabela nr 2. Główne powody przyznawania pomocy w Gminie Tarnawatka

Tabela nr 3. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej

Tabela nr 4. Formy świadczeń pomocy społecznej w Gminie Tarnawatka

Tabela nr 5. Liczba rodzin objętych asystenturą rodziny w Gminie Tarnawatka

Tabela nr 6. Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty w Gminie Tarnawatka

Tabela nr 7. Harmonogram realizacji programu